

NR-109

December-2015

B.Com., Sem.-I

SE-101 (D) : Secretarial Practice – I

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (1) બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ એક સરખા છે.

(2) બધા જ પ્રશ્નોના જવાબ ફરજિયાત છે.

1. (a) કંપનીની વ્યાખ્યા આપી તેના મહત્વના લક્ષણો સમજાવો. 6
અથવા
સફળ સેક્રેટરીના ગુણો-લાયકાતો વર્ણવો.
- (b) કંપનીના વિવિધ પ્રકારો જણાવી, વર્ચસ્વની દૃષ્ટિએ કંપનીના પ્રકાર વર્ણવો. 4
અથવા
ખાનગી કંપની અને જાહેર કંપનીનો તફાવત ટૂંકમાં વર્ણવો.
- (c) ટૂંકનોંધ લખો : ગેરકાયદેસર મંડળી. 4
અથવા
ટૂંકનોંધ લખો : કંપની સેક્રેટરીના પ્રકાર.
2. (a) શેર વહેંચણીનો અર્થ આપી, શેર વહેંચણીની વિધિ વર્ણવો. 6
અથવા
કંપનીના આદ્યસ્થાપકોનો અર્થ આપી, તેના કાર્યો સમજાવો.
- (b) અનિયમિત અને ગેરકાયદેસર શેર વહેંચણી વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો. 4
અથવા
ખાનગી ધોરણે શેર અને ડિબેન્ટ્સની ફાળવણી વિશે સમજૂતી આપો.
- (c) ટૂંકનોંધ લખો : પસંદગીયુક્ત ધોરણે શેરની ફાળવણી. 4
અથવા
ટૂંકનોંધ લખો : સ્થાપકોની જવાબદારી.
3. (a) જામીનગીરી નોંધણીનો અર્થ સમજાવી, તેના ફાયદા સમજાવો. 6
અથવા
શેર હપ્તાનો અર્થ આપી, તેની વિધિ વર્ણવો.
- (b) શેર જપ્તીનો અર્થ આપી, તેની વિધિ વર્ણવો. 4
અથવા
જામીનગીરી નોંધણીનો અર્થ અને તે અંગે કંપનીધારાની જોગવાઈ ટૂંકમાં વર્ણવો.

- (c) ટૂંકનોંધ લખો : જામીનગીરી નોંધણી માટેના જરૂરી દસ્તાવેજો. 4
અથવા
 શેર જપ્તીની અસરો
4. (a) કાર્યાલયમાં વપરાતા આધુનિક સાધનોની સમજૂતી આપો. 6
અથવા
 પત્રવ્યવહારનો અર્થ આપી, આવકપત્રોની પ્રક્રિયા વર્ણવો.
- (b) પત્રવ્યવહારનું ધંધામાં મહત્વ સમજાવો. 4
અથવા
 તફાવત સ્પષ્ટ કરો : આંતરિક પત્રવ્યવહાર અને બાહ્ય પત્રવ્યવહાર.
- (c) ઈન્ટરનેટ એટલે શું ? તેના ધંધામાં ઉપયોગો વર્ણવો. 4
અથવા
 ફેક્સનો અર્થ અને તેના ધંધામાં ઉપયોગો વર્ણવો.
5. (a) નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : 10
 (1) સેક્રેટરી તરીકેના હોદ્દાનો અંત લાવતા ગમે તે બે સંજોગો જણાવો.
 (2) કંપનીની સામાજિક જવાબદારી એટલે શું ?
 (3) 'પ્યુન બુક' નો અર્થ સમજાવો.
 (4) બહુરાષ્ટ્રીય કંપનીના ત્રણ ઉદાહરણો આપો.
 (5) વેબપેજ અને વેબસાઈટનો અર્થ સમજાવો.
 (6) આવકપત્રોના રજીસ્ટરનો નમૂનો આપો.
 (7) દિલગીરીપત્ર વિશે જણાવો.
 (8) હોલ્ડીંગ કંપની એટલે શું ?
 (9) મિકેનીકલ કન્વેયર બેલ્ટ એટલે શું ?
 (10) સ્કીબા એટલે શું ?
- (b) નીચેનાં વિધાનો સાચાં છે કે ખોટાં તે જણાવો : 4
 (1) ખાનગી કંપની શેર વોરંટ બહાર પાડી શકે છે.
 (2) જાહેર કંપનીમાં સેક્રેટરી થવાની લાયકાત M.Com. છે.
 (3) કંપની કાયદેસરની કૃત્રિમ વ્યક્તિ છે.
 (4) શેર જપ્તી એ શિક્ષાત્મક પગલું છે.

Seat No. : _____

NR-109

December-2015

B.Com., Sem.-I

SE-101 (D) : Secretarial Practice – I

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) All questions carry equal marks.
(2) Its compulsory to attempt **all** questions.

1. (a) Define Company and state its important characteristics. 6
OR
Describe the qualities and qualification of successful Secretary.
- (b) State the types of company and describe the types of companies under control. 4
OR
Distinguish between Private Company and Public Company in brief.
- (c) Short note on Illegal Associations. 4
OR
Short note on Types of Company Secretary.
2. (a) Define share allotment and its procedure. 6
OR
Define Company promoters and its functions.
- (b) Distinguish between irregular and illegal share allotment. 4
OR
Discuss the private placement of Share and Debentures.
- (c) Short note on Preferential allotment of share. 4
OR
Short note on Responsibilities of promoters.
3. (a) State the securities listing and its merits. 6
OR
What is Share Calls ? Describe its procedure.
- (b) What is Forfeiture of share ? Discuss the procedure of Forfeiture of share. 4
OR
Which is Securities Listing ? Discuss the provision of Companies Act for Listing of Securities.

- (c) Short note on Important Documents for Listing the Securities. 4
OR
 Effects of Share Forfeiture.
4. (a) Describe the modern equipments used in office. 6
OR
 What is correspondence ? Explain the procedure of Inward Correspondence.
- (b) Explain the significance of correspondence in business. 4
OR
 Distinguish between Inward and Outward Correspondence.
- (c) What is Internet ? Describe its uses in business. 4
OR
 What is Fax ? Describe its uses in business.
5. (a) Answer the following questions in brief : 10
- (1) State any two circumstances to end the Secretary's Position.
 - (2) What is meant by Social Responsibility of the Company ?
 - (3) Explain the meaning of Peon Book.
 - (4) Give three illustrations of Multinational Company.
 - (5) What is Webpage and Website ?
 - (6) Give the format of Inward Register.
 - (7) Define the Letter of regret.
 - (8) What is a Holding Company ?
 - (9) What is Mechanical Conveyor Belt ?
 - (10) What is Scriba ?
- (b) Write whether the following statements are "true" or "false". 4
- (1) Private Company can issue Share Warrant.
 - (2) The qualification to become Public Limited Company's Secretary is M.Com.
 - (3) Company is Statutory an artificial person.
 - (4) Share forfeiture is the step of punishment.
-